

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Opinia Komitetu Polityki Naukowej o projekcie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta

Dotyczy: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta, projekt z dnia 31 marca 2026 r. - nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 24.

Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zmieniającego rozporządzenie w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych oraz legitymacji doktoranta, dostosowuje przepisy wykonawcze do zmian ustawowych wprowadzających dyplomy doktorskie i habilitacyjne w formie elektronicznej, repozytorium dyplomów elektronicznych (RDE) oraz mLegitymację doktoranta. Dotychczasowe regulacje odnosiły się wyłącznie do dokumentów papierowych, wobec czego nowelizacja jest zarówno zasadna, jak i konieczna, gdyż wynika z wejścia w życie nowych przepisów ustawowych.

Projekt porządkuje stan prawny poprzez rozróżnienie wymogów dotyczących dokumentów w postaci papierowej i elektronicznej oraz określenie zaktualizowanych zasad sporządzania odpisów, sprostowań i uwierzytelniania dokumentów elektronicznych. Ponadto wprowadza rozwiązania zapewniające jednoznaczną identyfikację dyplomów oraz ich powiązanie z rejestrem centralnym.

Komitet Polityki Naukowej pozytywnie ocenia kierunek nowelizacji rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie dokumentów potwierdzających stopnie naukowe oraz status doktoranta. Projekt przewiduje uporządkowane zasady sprostowań dokumentów elektronicznych poprzez aktualizację danych w RDE i wydanie nowego dokumentu, a także wprowadza obowiązek aktualizacji danych w RDE przed dokonaniem sprostowania dokumentów papierowych, o ile dyplom nie jest wydawany wyłącznie w formie papierowej. W świetle nowelizacji postać elektroniczna staje się zasadniczą formą dyplomu, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości wydania dokumentu papierowego na wniosek osoby zainteresowanej. Rozwiązanie to stanowi istotny krok na rzecz modernizacji obiegu dokumentów i wpisuje się w szersze działania dotyczące cyfryzacji usług publicznych.

Ważnym elementem projektu jest wprowadzenie numeru dyplomu oraz identyfikatora dyplomu w RDE jako obowiązkowych składników dokumentu (z wyłączeniem przypadków, w których dyplom wydawany jest w formie papierowej). Proponowane zmiany należy ocenić pozytywnie, gdyż zwiększają one bezpieczeństwo obrotu prawnego, zmniejszają ryzyko niejednoznaczności dokumentów oraz ułatwiają ich późniejszą kontrolę i weryfikację. Pozytywnie należy również ocenić wprowadzenie szczegółowych zasad uwierzytelniania dokumentów elektronicznych przeznaczonych do obrotu z zagranicą, polegających na rejestracji w RDE elektronicznej klauzuli uwierzytelnienia opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a następnie

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną ze znacznikiem czasu. Rozwiązanie to jest adekwatne do warunków funkcjonowania elektronicznego obiegu dokumentów.

Komitet Polityki Naukowej pozytywnie ocenia również dostosowanie rozporządzenia do wejścia w życie przepisów dotyczących mLegitymacji doktoranta. Projekt określa jej wzór oraz sposób potwierdzania ważności poprzez odniesienie do danych o statusie doktoranta zawartych w systemie POL-on. Z praktycznego punktu widzenia umożliwia to usprawnienie korzystania z legitymacji za pośrednictwem aplikacji mObywatel, zwiększenie dostępności dokumentu oraz zapewnienie lepszego powiązania potwierdzenia jego ważności z aktualnym statusem doktoranta. Rozwiązanie to cechuje się funkcjonalnością i spójnością systemową.

Wdrożenie omawianych zmian może jednak wiązać się z ryzykiem niejednorodności praktyk między podmiotami oraz przejściową niepewnością po stronie adresatów regulacji. Część dyplomów będzie funkcjonowała już zgodnie z nowym modelem, podczas gdy pozostałe - nadal w modelu tradycyjnym. Może to utrudniać komunikację z absolwentami i podmiotami zewnętrznymi, a w początkowej fazie stosowania przepisów prowadzić do trudności organizacyjnych. W związku z tym KPN rekomenduje monitorowanie wdrażania nowych rozwiązań, zwłaszcza w początkowym okresie obowiązywania znowelizowanych przepisów. Umożliwi to identyfikację ewentualnych problemów oraz, w razie potrzeby, przygotowanie objaśnień lub instrukcji ich stosowania. Zasadne jest także zapewnienie jasnych wytycznych praktycznych dla uczelni i innych podmiotów odpowiedzialnych za stosowanie nowych przepisów.

Komitet Polityki Naukowej wskazuje ponadto na potrzebę monitorowania zakresu danych osobowych ujawnianych w mLegitymacji doktoranta, obejmujących m.in. numer PESEL, datę urodzenia i fotografię. Choć dane te mogą być uzasadnione funkcją weryfikacji tożsamości, ich zakres powinien pozostawać adekwatny do celu identyfikacji dokumentu. Zasadne jest rozważenie, czy w każdej sytuacji wymagane jest prezentowanie pełnego zestawu danych, czy też możliwe byłoby stosowanie zasady minimalizacji danych poprzez ograniczenie zakresu prezentowanych informacji do niezbędnego minimum.

Mając powyższe na uwadze, Komitet Polityki Naukowej pozytywnie opiniuje projekt rozporządzenia, uznając go za właściwe i konieczne dostosowanie przepisów wykonawczych do cyfrowej postaci dokumentów w szkolnictwie wyższym i nauce. Jednocześnie wskazuje na potrzebę odpowiedniego przygotowania organizacyjnego do wdrożenia nowych rozwiązań oraz bieżącego monitorowania ryzyk związanych z okresem przejściowym, funkcjonowaniem systemów centralnych oraz ochroną danych osobowych.

prof. dr hab. Ewa Gruza
Przewodnicząca KPN
Warszawa, dn. 15 kwietnia 2026 r.